

OMITUISET OLYMPIALAISET

Pohjolan valoisa kesäyö oli todellakin tarpeen, kun Oulussa ratkottiin laskuvarjourheilun Suomen mestaruuksia. Monien mielestä olosuhteet olivat jopa vaikeat, mutta ei Antero Takkalan, joka vei yleismestaruuden yhtä selvästi kuin vuotta aikaisemminkin.

TEKSTI JA KUVAT: ERKKI NÄÄTÄNEN

●● Kun laskuvarjokilpailut alkavat kello 20, tauko on klo 23—01 ja kun ne päättyvät kuudelta aamulla eivätkä mitkään yöhyppykisat ole kyseessä, on tapah- tumapaikassa jotain erikois- ta.

Oulun Laskuvarjokerho oli saan- nut kymmenen SM-kilpailut järjestettäväkseen ensimmäistä kertaa Etelä-Suomen ulkopuo- lelle, mikä näin juhlakilpailuille sopivaa olikin. Kuusikymmentä hyppääjää, heistä hyppääjättä- riä kolme ja kolmtoista ker- hoä otti mittaa toisistaan hei- näkuun 14.—20. päivinä. Yhdel- le hyppääjälle kertyi 19 hyppyä, jos osallistui kaikkiin lajeihin. Mittava urakka kesähelteellä hiekkakuopassa.

Joukkuetarkkuus aloitti kisat

— ellei avajaisia oteta lukuun. Kaikkiaan neljätoista joukkue- ta, joista kolme sekajoukkue- ta, alkoi kukin vuorollaan kavu- ta koneeseen, sillä taivaalle ja sieltä sitten alas erityisen vaih- televalla menestyksellä. Putoil- la on tietysti pannaan julistet- tava sana kaikessa laskuvarjoi- luun liittyvässä, mutta syksyiset lehdet tulivat silloin tällöin mie- leen ensimmäisenä hyppypäi- vänä, eivätkä ne sieltä sitten pois lähteneetkään kisojen ai- kana.

Lahtelaisten kerho on piristynyt kovasti viime aikoina ja niinpä sieltä löytyikin tasaisin joukkue, jossa kaikki hyppäsi- vät hyvin mutta kukaan ei lois- tavasti. Kuuteentoista hyppyyn mahtui vain yksi nollanolla, ja

sen tekijä oli joukkueen paras, Pekka Tuominen. Jouk- kueen tulokseksi tuli 22,04 me- triä. Mikä tämä tulos on vallin- neisiin olosuhteisiin nähden, jää varmasti epäselväksi, mutta senttejä siinä on pari tuhatta liikaa, jotta se olisi kova.

Temppuhyppyssä Harri "Kitu" Toivonen pyörit- teli sarjansa tasaisesti kymme- nen sekunnin molemmin puo- lin, töppäili kohtuullisesti kol- mella hypyllä, sai siitä sakkoa yhteensä 2,5 sekuntia ja keräili kaikesta tästä 50,9 sekunnin ajan. Koko esitys oli sen verran hallittu, että molempina kil- pailupäivinä paahtanut aurinko jäi ainakin Kitun kohdalla il- meisen tehottomaksi. Tuoma- reitten nahka sen sijaan käris- tyi hyvin, sillä arvostelukiikarit ja muu tekniikka oli sijoitettu maalaristille ja se taas oli hiek- kakuopassa, johon tuuli ei ko- vin pahasti puhallanut. Lämpöä oli sen verran, että paljain ja- loin oli jokseenkin toivotonta seisoa paikallaan ilman ties kuinka monennen asteen palo- vammaa jalkapohjissa.

Tuo muu tekniikka tuomarien ja kiikarien lisäksi oli pari sih- teerityttöä ja nauhuri puhumat- takaan Kivisen Retun lepo-lasesta, jota hän käytti varjostamaan sääriään liialta

kärventymiseltä...

Nauhuri oli ruotsalaisen yli- tuomarin, Richard Hen- ryssonin idea hyppyyden tarkan arvostelun taltiointisek- si. Miksi kukaan ei mokomaa ole keksinyt aikaisemmin vai onko? Henryssonin kiikaroinnin ja viiksien seasta kuulunut ar- vostelumutina tarttui talteen il- man mitään välivaiheita ja oli jälkeempään helposti tarkistetta- vissa.

Kisojen kuvaan kuulunut lie- vä kapinointi joka kai kertoi lä- hestyvästä lämpöhalvauksesta, aiheutti sen, että aika ajoin käytiin tuomarien ja lentäjien välillä tiivistäkin sananvaihtoa siitä, kummanpuoleista kaartoa koneen tulee ajaa hyppypaikal- le. Lentäjien tahdon mukaan ajettuna kone kaarsi linjalle suoraan auringosta ja auterein- nen ilma vielä vaikeutti sen ja myös hyppääjän havaitsemista riittävän ajoissa. Yksi hyppy kai uusittiin tämän takia ja pari kertaa tuli pilvenhattara väliin kriittisellä hetkellä.

HENK.KOHT.

Henkilökohtaisesta tarkkuuskil- pailusta tuli sitten varsinainen vaikkakaan ei aivan odotettu show. Kymmenen hypyn kilpai- lun jokainen tiesi raskaaksi, ja jo se taisi painaa monia har-

◀ Nouseva aurinko näki ensimmäistä kertaa Suomessa SM-hyppäjät täydessä kilpailun tuoksinassa.

Pekka Ora teki komean seisontalaskun ▶ — vahinko vain ettei pläkä ollut ihan siinä, mihin ilmalento päättyi.

Närhen Mikko tarkastaa toverinsa varusteita — tuttu näky starttipaikalla. ▶

Raija Piltti villapaitoineen oli paras naishyppääjä, joka aika ajoin uhkaili monen montaa miehistä mainettakin. ▶

▲ Kun hiekkamonttu on maaliristinä, pääsevät kaikki hiekalle, mutta varjot täytyy ravistella ennen pakkaamista. Oulun "hirsipuuhun" mahtui kerralla kahdeksan varjoa.

uusintahypyn. Näiltä tiimoin lausutut kommentit olivat varsin suorasukaisia. Uusinnan syyksi olisi muka yhtä hyvin kelvannut kivi kengässä kuin cumulus taivaalla tuulenpuuskasta tai cumulonimbuksesta puhumattakaan. Eräs ehdotus oli, että ripustetaan naru taivaalle (mihin kiinni?) ja hinaetaan hyppääjät sitä pitkin ylös ja odotetaan tyventä koko läänin ennen kuin päästetään irti, jotta kaikilla olisi sama hyppy-paikka ja samat mahdollisuudet. Lisäksi esitettiin uusittavaksi niin kauan, että jokainen saisi nollanollan ennen seuraavaa kierrosta ja niin edelleen loputtomiin.

Syy tähän hullunmyllyyn oli kai lähinnä siinä, että kilpailun alku oli erinomainen sään puolesta, mutta siinä kuitenkin hidasteltiin hiukan — olihan kilpailuaikaa koko viikko. Kun sitten sää huononi, menivät vieterit kireälle joka puolella ja kilpailujännityksen lisäessä löylyä harkintakyky hiukan petti. Kun säännöt vielä olivat hieman puutteelliset lähinnä ristin kokoamisen yhteydessä sattuviin tilanteisiin nähden, oli hyvin maustettu soppa valmis.

Kun neljäs kierros sitten lopulta saatiin hypätyksi, oli sää todella vaikea ja ulosajoja tuli 21 hyppääjälle. Illan pimetessä, hieman ennen puolta yötä päättyneen viides kierros oli jo lohdullisempi — kymmenmetrisiä tuli vain viisitoista. Vakiovirhe oli liian aikainen koneesta lähtö — PC:llähän pääsee myötätuuleen mukavasti mutta vastatuuleen meno on silläkin hankalaa. Kuudettakin kierrosta päästiin aamulla sitten hyppäämään, mutta ennen sen päättymistä tuli tymätauko, joka kesti ja kesti.

Niin siinä sitten kävi, että kilpailujen viimeistä edellinen päivä oli illassa, — kello oli noin kahdeksan — kun streamerikeikka nousi taivaalle, ja kuudetta kierrosta päästiin loppettamaan. Sää oli vaikeahko, mutta ei mitenkään mahdoton ja hyppääjien taito joutui todella puntariin. Kuudennen kierroksen jälkeen jäljellä olivat ne 30 onnellista, jotka pääsivät loppukilpailuun. Kovaa karsintaa ei kuitenkaan tullut, sillä kuudestakymmenestä aloittaneesta oli tähän asti jaksanut noin kolmekymmentä kolme sisupussia. Pakkolepo, joutenolo ja helle olivat tehneet tehtävänsä. Oma osuutensa oli myös lukuisilla kymmenmetrisillä...

Näiden ja voimakkaiden säämuutosten takia kierroksen alku uusittiin pariin kertaan sivusta seuranneen mielestä hatarin perustein. Tai perusteet olivat kyllä pitäviä, mutta tuomareilta tuntui puuttuvan yhtenäisen linjan ratkaisuisaan ja lopputunnelmaksi jäi se, että riittävällä mussutuksella sai

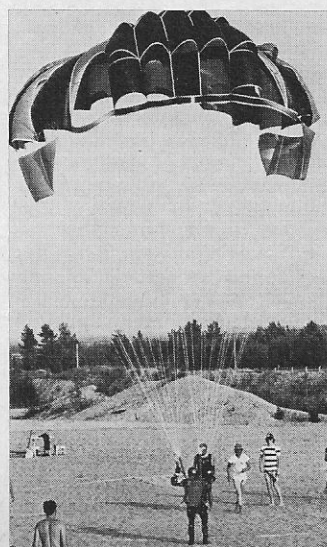

Sitten ne vielä sanoo, ettei ketään potkais-ta ulos koneesta ... ▲

Pakkauspaikalla oli vipinää silloin kun hypättiin. ▲▲

Tempputuomareilla oli käristävän kuumaa maaliristin hiekkagrillissä. ▲▲▲

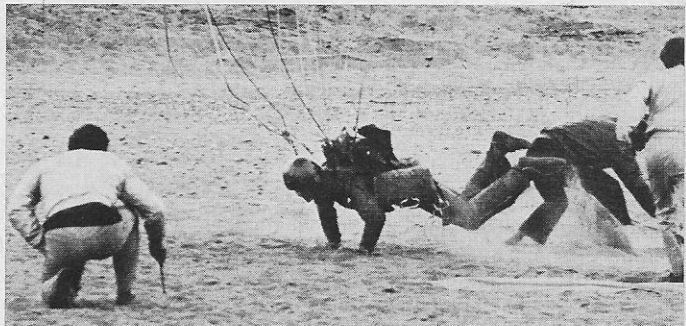
Kitu Toivonen sai tuhannen hyppynsä kunniaksi komean kuohuviinipullon, siemaisi siitä huikat ja tarjoili sitten vauhdikkaasti koko maaliristin porukalle loput pullosta. ▲

Antero Takkalan johtaessa alkoi loppukiri noin yhdeksän aikaan illalla kuun kivutessa pikku hiljaa taivaalle auringon tilalle. Valoa riitti, pohjoisessa kun oltiin, ja tuuletkin olivat rauhoittuneet — nukkumaan eivät nekään menneet, hyppääjän uskollisia ystäviä kun ovat, mokomat. Seitsemäs kierros päättyi tuntia ennen puolta yötä, jolloin julistettiin yleinen kahden tunnin lepo-, ruokaynän saunatauko. Tarpeen se oli-kin.

Loput kolme kierrosta menivät tasaisesti, sillä nollanollia tuli ja kymmenmetrisiä tuli — jälkimmäisiä enemmän. Vanha tuttu ylätuuli ja ristin päällä yhtäkkiä loppunut nosto pitivät huolen ylimenoista ja muutamista vajaaksi jääneistä hypyistä. Teltta-alueelta kuului

OLYMPIALAISET

► Kuutamossa korkealta ristin yli kävi monen hyppääjän tie hämäävän ylätuulen takia.

▲▲ Terävästi taitaa päättää tämä kurotus Retu Kivisen piikkiin.

▲ Viisi punnerrusta yli yhdeksästä metristä – ja mitä nopeammin ne aloittaa, sitä nopeammin ne ovat ohi.

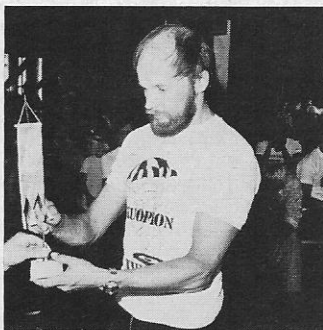
Hiekkaa hiekkaa HIEKKAA riitti sekä maahan, ilmaan että tuomareiden silmille.

▲ Kilpailujen voittaja, Antero Takkala sai muistoviirin Heikki Palolta.

▲ Olli-Pekka Nymanin hanuri sai silloin tällöin aikaan improvisoidut tanssit. Lasten tansseihin riitti aina joku pyörimään ennen nukkumaan menoa.

Risto Koivisto oli hieman mielteliään näköinen koneen kivutessa taivaalle. Kyseessä oli viimeinen ja mestaruuden ratkaiseva joukkuetarkkuushyppy. ▼

SM-TULOKSET

HENKILÖKOHTAINEN TARKKUUS

1. Antero Takkala Kuopion Iy 483
2. S. Kokkonen Turun Laskuvarjourheilijat 1.563
3. P. Karhumäki Jämsän Seudun Iy 1.739
4. T. Rautiainen VLK 2.037
5. T. Soini LjK 2.071
6. E. Huusari ULK 2.155

JOUKKUETARKKUUS

1. Lahden Laskuvarjokerho 2.204
- Koivisto

- Voutilainen
 - Koponen
 - Tuominen
2. Kuopion Ilmailuyhdistys 2.652
 3. Utin Laskuvarjokerho II
 4. Utin Laskuvarjokerho I
 5. Satakunnan Laskuvarjourheilijat
 6. Oulun Laskuvarjokerho

TAITOHYPYT

1. Harri Toivonen Tampereen Laskuvarjokerho 509
2. R. Härkönen Imatran Ik 526
3. A. Takkala Kuopion Iy 580
4. T. Soini LjK 584
5. R. Korpinen Kuopion Iy 587
6. M. Jääskeläinen Utin Lk 622

kerran tuikea VOIHAN BILJAR-DIPALLLO P... ja heti perään TÖMPS. Tapio "Cekeri" S a t a m o se siinä tuli hiukan yli, mutta ei sentään osunut telttaan, jossa saattoi nukkua joku lopen uupunut. Kellohan oli noin viisi aamulla, ja kaikki kunnan ihmiset olivat unten mailla. Maaliristin ympärillä pyöri kuitenkin runsaasti väkeä ja pakkauspaikka oli yhä täynnä kuin starttipaikkakin.

Kolme viimeistä kierrosta olivat loppujen lopuksi melko tapauksettomia. Antero Takkala hyppäsi viimeiset kaksi hyppyään nollanolla ja SLK:n toinen Retu Kivinen — ei se tempun tuomari — tömäytti kilpailun viimeisellä hypyllä kymmententtisen, joka samalla oli hänen paras hypynsä, ja kilpailut olivat päättyneet. Oli kylä jo aikakin, vaikka hyvät kisat olivatkin.

MITÄ ME TÄSTÄ OPIMME?

Mikä sitten oli näiden kisojen opetus ja anti seuraaville? Ensinnäkin se, ettei parinkymmenen hypyn kilpailu ole mikään kevyt viikonlopuviettopa. Säännöt sallivat viisi hypyä päivässä, joten neljä päivää menee pomppimiseen. Tyvät ja tuulet venyttävät lisää ja kuutisen vuorokautta lienee minimiaika läpiviennille.

Kuuden vuorokauden tiivis juonessa mukana pysyminen vaatii jo paljon muutakin kuin hypytaitoa. Hyvä kunto ja kyky rentoutua tilaisuuden tullen lienevät välttämättömimmät avut. Hyvä ja hellä huoltokaan ei ole pahitteeksi... Kun sitten hypytaitoon lisätään oleellisin osa, kokemus erilaisista olosuhteista, alkaa kilpailija olla valmis moiseen maratonkisaan.

Väitän, että nykyisen hypypääjakaartimme suurin vika on erilaisiin olosuhteisiin sopeutumisen vaikeus ja erilaisissa paikoissa hypättyjen hypyjen suhteellisesti pieni osuus koko hypymäärästä. Leirit ja muiden luona kylässä käynnit ovat parasta lääkettä tähän. Paljon hypyjä erilaisissa paikoissa ja määrätietoista harjoittelua erityisesti tarkkuushypyjen ollessa kyseessä. Se on vanha ja rahaa vaativa resepti, mutta keksiköön joku paremman.

Näissä kilpailuissa Antero Takkala oli omaa luokkaansa, ja se on selvä osoitus taidosta, ei tuurista. Kun Antero tuli kahden kymmenmetrisen väliin ja teki nollanollan, putosi pohja selittelyiltä ylä-, keski- ja väli- tuulista.

Mitä sitten tulee hypykan- san nykysuuntaukseen ainakin huhujen mukaan, tuntuu siltä, että tarkkuushypyt tahtovat jäädä lapsipuolen asemaan. Vapaata pitää olla ja tempua pitää vääntää hinnalla millä hyvänsä. Kaikki kolme hypytapa, tarkkuus, tempu ja relatiivi, ovat oma osansa lasku- varjourheilusta.

Nykyisessä kovassa kilpailussa ei yleismies Jantusella ole sijaa, ei ainakaan kansainvälisillä kilpakentillä. Hyviä hypyjä on, mutta jokaisella on joku vahva ja joku heikko

kohta. Tempu ja relatiivi eroavat melkoisesti tarkkuudesta — jälkimmäisessä varjo on kilpailuväline, edellisissä tapa tulla turvallisesti alas.

Kaiken lisäksi pidän tarkkuushypyjä vaativampina kuin tempua ja relatiivia, näitä mitenkään aliarvioimatta. Vapaa pudotus on melko sama hypättiinpä sitten Utin aavikolla tai Nummelan harjulla, mutta tarkkuushypyllä maalialuetta ympäröivä maasto tuo oman lisänsä kuvioihin. Maaston aiheuttamiin yllätyksiin täytyy tottua, ne pitää osata arvioida jo ennen hypyjä ja ne ovat erilaiset joka kentällä — tarkkuusharjoittelussa pitäisi kiertää maata kokemuksen kartuttamiseksi, mutta muita voi hypätä kotonakin.

Eräs erittäin huomionarvoinen seikka on lisäksi harrastuksen levittäminen. Kun aloittelija tulee kerhoon, kyselee relatiiviporukan hypyjä ja kuu- lee puhuttavan sadoista hypyistä, menee sisu kaulaan ja yrittämisen halu vaimenee ellei sammu. Tämä ei ole hyvä. Tarkkuus puolestaan ei vaadi niin suurta alkukokemusta — johan ensimmäisellä hypyllä yritetään ajella varjolla ristille päin, ja mitäs se muuta on kuin tarkkuushypyn alkioaste. Kun tarkkuushypyt lisäksi ovat matalampia ja siis halvempia, on se luonnollinenkin tie aloittaa touhut. Vajaat sata hypyjä hypännyt voi olla melko hyväkin tarkkuudessa — ainakin kehityksessä selvästi, mutta mil- lainen on alle sadan hypyn relatiivihypyjä?

Kaiken tällaisen pohjalta minusta on aiheetonta ja jopa väärää puhua tarkkuudesta kuolevana lajina laskuvarjourheilussa, kuten nykyisin hie- man kuiskitaan. Relatiivi ja tempuhypyt ovat ehkä voimakkaastikin erkanemassa oman harrastajapiirinsä omaaviksi laskuvarjourheilun haa- roiksi, ja se on terve kehityk- sen suunta. Sillä perusteella ei kuitenkaan voi missään tapauksessa leimata tarkkuushypyjä tarpeettomiksi ja sel- laisena kuolevaksi lajiksi. Las- kuvarjon käyttö laajenee muuk- sikin kuin pelkäksi urheiluväli- neeksi, kuten pikkukoneille jo on käynyt. Kun varjolla pitää tehdä jotain "hyödyllistä", — lainausmerkit siksi, että se toi- nen puoli, urheiluhypyt, ovat myös hyödyllisiä — on saman- tekevää, monenko tähti tai kuinka nopea tempu taivaalle syntyy. Tärkeintä on se, että apu tulee sinne, missä sitä tar- vitaan nopeasti ja varmasti.

Tämä näkyi hyvin oululaisten savuhyppyryhmän toiminnassa. Kun hyppääjällä on riittävä ko- kemus, voi relatiiviyöskentely ja tempu tuoda tervetullutta vaihtelua ja ehkä viedä miehen kokonaankin. Pääasia on, että taitoa kerätään ja jokainen saa vapaasti valita sen hypytavan josta kulloinkin eniten pitää — on väärin leimata joku osa ur- heilusta turhaksi ja joku toinen ainoaksi autuaaksi tekeväksi.

Kaikkia lajeja tarvitaan, ty- vestä puuhun nousta ja pää- asia on se, että pyritään jatku- vasti parempiin suorituksiin. ●